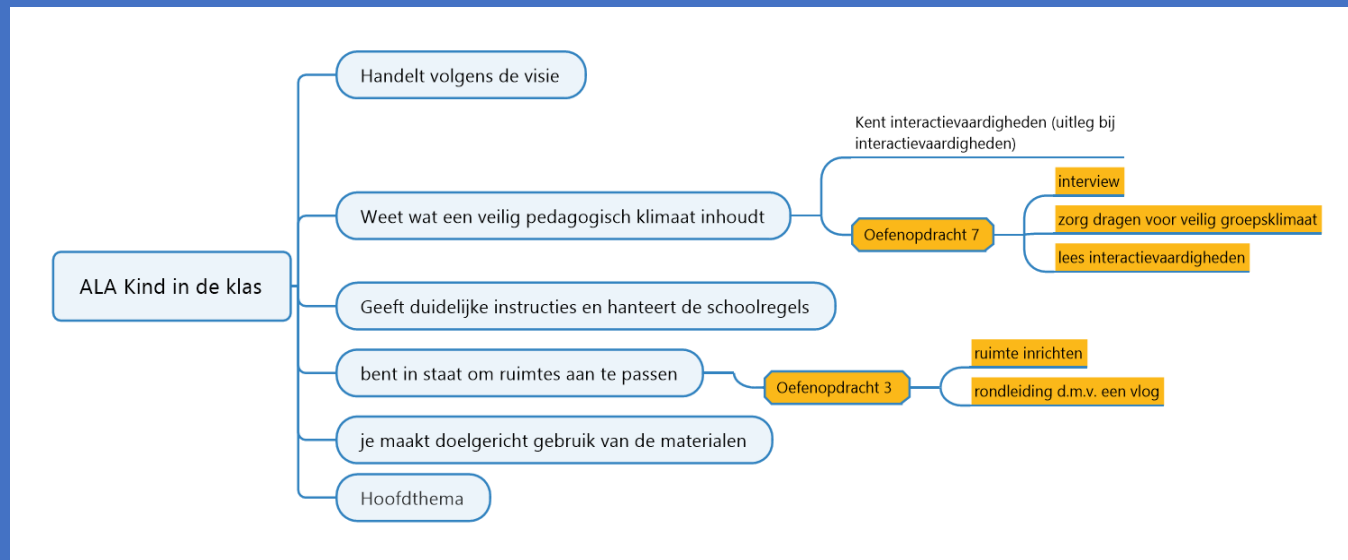

Als onderdeel van een veilig groepsklimaat

ALA kind in de klas les 5

Interactievaardigheden

Lesdoel

- De student legt het begrip interactievaardigheid uit
- De student kan de interactievaardigheden opnoemen
- De student kan 1 praktijkvoorbeeld bij elke interactievaardigheid opnoemen

Interactievaardigheden

Kinderen stimuleren om hun gedachten en gevoelens te verwoorden

Welke zijn er?

Basale vaardigheden:

- 1 sensitieve responsiviteit;
- 2 respect voor autonomie;
- 3 structureren en grenzen stellen;

Educatieve vaardigheden:

- 4 praten en uitleggen;
- 5 ontwikkelingsstimulering;
- 6 begeleiden van interacties.

Waarom?

Interactievaardigheden zijn nodig wanneer je gericht de taal- en denkontwikkeling van je leerlingen wilt stimuleren.

- Kinderen worden gestimuleerd om hun gedachten en gevoelens te verwoorden

Uit de praktijk

'Hoi Melvin, ga je je jas even ophangen? Niet op de grond gooien hoor! Hai Mandy, wat fijn dat je er weer bent. Ik zag je gisteren niet op de buitenschoolse opvang. Was je ziek?' 'Nee, mijn opa is dood en we gingen gisteren naar de begrafenis.' 'O Mandy, wat naar, ik kom zo even met je praten hoor, als alle kinderen binnen zijn.' Mandy loopt naar de kapstok en gaat met de andere meisjes zitten kletsen. Ze lijkt niet erg onder de indruk. Maar pedagogisch medewerker Rachid weet dat Mandy vaak bij haar opa ging logeren. Dus gaat hij na het sap drinken naast Mandy zitten. 'Was je bij de begrafenis Mandy? Hoe vond je dat?' Mandy is blij dat ze erover kan vertellen. En tijdens het praten over de begrafenis komen opeens de tranen. De pedagogisch medewerker slaat een arm om haar heen. 'Huil maar hoor, lieverd.'

Sensitieve responsiviteit

Een kind heeft anderen nodig om zich prettig te kunnen voelen en zich goed te kunnen ontwikkelen. Het heeft behoefte aan aandacht, warmte en emotionele steun.

Met responsiviteit wordt bedoeld dat onderwijsassistenten op een goede manier 'antwoorden' op de signalen van kinderen. Je bent responsief wanneer je op de juiste manier inspeelt op de signalen van het kind.

Het is daarvoor belangrijk om de emoties en gevoelens van kinderen, bijvoorbeeld bij angst of verdriet, te verwoorden. (*benoemen van gevoelens: communicatie1*)

Op deze manier laat de onderwijsassistent merken dat zij zich betrokken voelt bij wat het kind doet, voelt en meemaakt, dat ze hier begrip voor heeft en het kind hierin ondersteunt.

Respect voor autonomie

Met de interactievaardigheid 'het kunnen respecteren van de autonomie' wordt bedoeld dat de onderwijsassistent kinderen in de groep als individuen ziet en erkent; kinderen zijn allemaal mensen met hun eigen gewoontes, voorkeuren en ideeën.

Het erkennen van autonomie gebeurt aan de ene kant verbaal doordat de onderwijsassistent benoemt wat kinderen voelen, zien, ervaren.

Behalve dit soort verbale erkenning van de autonomie van kinderen kunnen onderwijsassistenten er voor zorgen dat kinderen veel dingen zelf mogen doen, eigen ideeën mogen uitproberen, zelf oplossingen mogen verzinnen. Kortom: kinderen mogen zelf ervaringen opdoen. Het is voor kinderen waardevol om te ervaren dat zij zelf iets kunnen zoals iets oplossen of iets bedenken, pakken of doen. En dat op hun eigen manier.

Mag ik het anders doen?

Structureren en grenzen stellen

Bij structuren en grenzen stellen gaat het erom dat je goed duidelijk kan maken wat je van de kinderen in de groep verwachten en dat je ervoor zorgt dat de kinderen zich daar ook aan houden.

- *Een dagritme; op de bankjes zitten in de gymzaal; werkjes inleveren op een bepaalde hoek van de tafel*

Onderwijsassistenten helpen kinderen zich aan de afspraken te herinneren en door tijdig in te grijpen als het er naar uit ziet dat een kind een regel vergeet; geeft ook duidelijke uitleg aan de kinderen over wat zij van hen verwacht in een bepaalde situatie zoals bij het uitvoeren van een taak of een werkje, een speelactiviteit of tijdens een verzorgingsmoment.

- *He Jan-Pieter, wat doe je nu? Ziek ik jou nu aan Jantien haar haren trekken?*

Bij het aanbrengen van structuur hoort ook controle of de afspraken nagekomen worden.

Praten en uitleggen

Kinderen leren taal door een combinatie van drie aspecten:

taalaanbod (in de omgeving), *taalproductie* (door het kind) en *feedback op het taalgebruik door de volwassenen* om hen heen.

Door praten en uitleggen benoemt de onderwijsassistent wat ze doet en wat er gebeurt, en benoemt ook wat de kinderen ervaren en hoe zij zich (zouden kunnen) voelen.

Ontwikkelingsstimulering;

Bij ontwikkelingsstimulering gaat het om kinderen te begeleiden bij het vergroten van vaardigheden en kennis. Het gaat daarbij om verschillende ontwikkelingsgebieden zoals cognitieve ontwikkeling, taalontwikkeling, motorische ontwikkeling en de sociaal emotionele ontwikkeling.

Taal kan als volgt worden ingezet bij ontwikkelingsstimulering:

- Rijk taalaanbod bieden (benoemen, uitleggen, voorbeelden geven, structureren, woorden uitleggen) en mogelijkheden om te communiceren benutten (gesprekken aangaan in alle situaties, meespelen)
- Adequate feedback geven (helpen verwoorden, aanvullen, herhalen, doorvragen)
- Gevarieerd spreken (verschillende soorten zinnen, vragen, woorden gebruiken)
- Correct en goed verstaanbaar spreken
- Prikkelende vragen stellen. Met dat laatste wordt bedoeld dat het tellen van bekertjes en het benoemen van kleuren, veel minder uitdagend is, dan vragen naar de reden waarom iets zou gebeuren, hoe iets nu verder moet etc.

Begeleiden van interacties

Tijdens het 'samenleven' op de groepen hebben kinderen onderling contact. Deze ervaringen kunnen hun sociaal emotionele ontwikkeling zowel positief als negatief beïnvloeden.

Dat betekent niet alleen dat de pedagogisch medewerker negatieve situaties zoals ruzie in goede banen leidt, maar ook dat zij positieve interacties tussen kinderen opmerkt, waardeert en beloont.

Sarina, laat Lotte even uitpraten!

Sven – wat wil jij hierover kwijt?

Nu jullie/ onze
praktijkvoorbeelden
(*schrijf je mee – of
type je mee?*)

- 1 sensitieve responsiviteit
- 2 respect voor autonomie
- 3 structureren en grenzen stellen
- 4 praten en uitleggen
- 5 ontwikkelingsstimulering
- 6 begeleiden van interacties

Lesdoel

- De student legt het begrip interactievaardigheid uit
- De student kan de interactievaardigheden opnoemen
- De student kan 1 praktijkvoorbeeld bij elke interactievaardigheid opnoemen

Kies een van de 6 (welke interactievaardigheid gebruik ik hier?)

- *Benoem wat je geleerd hebt*
- *Benoem wat je nog wilt leren*
- *Benoem één vraag die je de volgende keer beantwoord wilt hebben*

This class is
A. too slow
B. too fast
C. just right.

Explain:

**My favorite part of
today's lesson was**

because

3 Things I Remember
from Today's Lesson

①

②

③